

Preventívne opatrenia na zníženie požiarovosti súvisiacej s vypaľovaním suchých trávnatých porastov

S príchodom prvých jarných, teplých a slnečných dní sa prebúda zo zimného spánku príroda. Človek tak isto začína robiť úpravy na svojich záhradkách, lúkach, poliach. Každoročné štatistiky požiarovosti ukazujú, že napriek sústavnému zdôrazňovaniu škodlivosti a nebezpečnosti vypaľovania suchej trávy v jarnom období a zákazu vypaľovania porastov bylín, kríkov a stromov ľudia túto činnosť a riziko s ňou spojené často podceňujú a nechávajú sa v rámci upratovania svojich pozemkov a záhrad zlákať na vypaľovanie suchej trávy a kríkov. Sú toho dôkazom i štatistiky požiarovosti za posledné roky. Na území Okresného riaditeľstva Žiar nad Hronom (ide o okresy Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica a Žarnovica) vzniklo v roku 2022 len v období vyhlásenia času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, teda v období od 1.3. do 31.8.2022 spolu 119 požiarov. Ide síce o mierny pokles oproti predchádzajúcemu roku, ale vzhľadom na to, že v minulom roku bol v tomto čase kvôli extrémne suchému a teplému počasiu súvisle vyhlásený čas nebezpečenstva vzniku požiaru, kedy bolo zakázané akékoľvek spaľovanie a zakladanie ohňa, je to alarmujúce číslo.

Jednou z príčin vzniku požiaru bolo i spomínané vypaľovanie a spaľovanie trávnatých porastov. Na prvý pohľad "bezpečné" vypaľovanie suchej trávy na malej ploche alebo spaľovanie zhrabaných porastov, môže zapríčiniť požiar veľkých rozmerov. Oheň na otvorenom priestore sa šíri veľmi rýchlo a to najmä, ak sa rozfúka vietor. Svojimi rozmermi a rýchlosťou môže spôsobiť škody nielen na majetku a životnom prostredí - ekologické straty, ako je strata veľkej časti lesa, chránených porastov a bylín a úhyn chránených živočíchov, ale tiež i straty na ľudských životoch.

Dôležité je pripomenúť, že vypaľovanie porastov je podľa zákona o ochrane pred požiarom č. 314/2001 Z.z. **prísne zakázané v každom období**, nielen v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru. V prípade porušenia tohto zákazu hrozí podľa zákona fyzickej osobe pokuta až do výšky 331 €, resp. v blokovom konaní do výšky 100 € a právnickej osobe alebo fyzickej osobe-podnikateľovi je možné uložiť pokutu až do výšky 16 596,- €.

Občania by sa mali oboznámiť aj so všeobecne záväznými nariadeniami obce, ktoré upravujú aj spôsob spaľovania odpadov na voľnom priestranstve, pričom v niektorých prípadoch ho aj zakazujú!

V prípadoch dlhotrvajúceho suchého počasia, zvýšeného výskytu požiarov a vysokého požiarneho nebezpečenstva v lesoch, vyhlasuje Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Žiari nad Hronom **čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru!** V prípade vyhlásenia času zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru je **akékoľvek spaľovanie na voľnom priestranstve prísne zakázané!**

Preto chceme touto cestou upozorniť na niektoré zásady, ktoré je fyzická osoba pri spaľovaní horľavých látok na voľnom priestranstve povinná dodržiavať a to najmä:

- nespáľovať trávnaté porasty, lístie a odpad zo záhrad v čase vyhlásenia zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru!
- v prípade spaľovania je potrebné sledovať klimatické podmienky, kontrolovať miesto spaľovania
- ukladať horľavé látky do upravených hromád tak, aby neohrozovali svojim sálavým teplom alebo odlietajúcimi časticami okolie
- zabezpečiť potrebné množstvo hasiacich prostriedkov na zabránenie rozšírenia ohňa (vodu, lopaty a iné pomôcky a náradie)
- vykonávať neustále kontrolu miesta spaľovania
- po skončení vykonať dohasenie zvyškov po spaľovaní a preventívne kontrolovať okolie po určitý čas

V prípade vzniku požiaru je občan povinný, ak je to v jeho silách, uhasiť požiar všetkými dostupnými prostriedkami (voda, lopaty a iné pomôcky a náradie) alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia. Požiar, ktorý vznikne v ťažko prístupnom teréne (napr. kopcovitom, členitom a pod.) alebo za veterného počasia, sa môže veľmi rýchlo rozšíriť na veľkú plochu a vlastnými prostriedkami ho už nie je možné uhasiť. V takomto prípade je potrebné okamžite volať linku Hasičského a záchranného zboru - 150, prípadne linku tiesňového volania – 112!!!